

Megjelenik ez a lap heten-
kint kétszer,
kedden és pénteken.
Á r a :
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
A szerkesztő irodája:
Klastromutca 564 szám.
Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERE.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:
4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden igtatáskor 30 kr. —
Nagyobbhirdetéseknélalku
szerint. — Hirdetések fölvé-
tetnek a szerkesztőségénél.

Előfizetési felhívás a

„NEMERE”

czimű politikai, közgazdászati és társadalmi lapra.

A „Nemere” 1873-ban III. évfolyamába lépett.

E lapot két év előtt azon elodázhatlan közérzet szülte, miszerint Brassó városi és vidéki magyarságának, továbbá az egész székelyföldnek okvetlenül szüksége van egy közlönyre, mely a nemzetiségi áramlatok közepett minden tekintetben képviselje a magyarság hazafias érdekeit. Ez volt hivatása a „Nemeré”-nek s ezt teljesítette is hiven, minden körülmények közt.

A „Nemere” megjelenése óta van nyilvános magyar életünk, van magyar közvélemény, van általános magyar politikai önértzet, van fokozódott magyar hazafiság.

A „Nemere” keletkezése tehát üdvös volt a magyarságnak.

De ép oly szükséges — sőt ránk nézve mondhatni életkérdés — a „Nemere” további fenállása, virágzása s minél tágabb körökben terjedése.

A fentnevezett szép vívmányok — megszünvén egyik hatlatós előmozdítójuk — nagyobbbrészt ismét elenyésznének.

Ezt megakadályozni minden magyar hazafinak erkölcsi kötelessége, sőt legnagyobb anyagi érdeke is.

Mi magunk ezen hazafias vállalatra a mult évben is a rá száut időnk és erőnk mellett körülményeinkhez képest igen jelentékeny pénz-áldozatokat is fordítottunk s most is önzetlen jóakarattal fordulunk a t. cz. közönséghez a lap szellemi és anyagi támogatása ügyében.

A „Nemere” mindig a Székelyföld érdekei kiváló képviselőjének mutatkozott. Jakab Elek ur indítványára egy, a székely nemzet története megírására tüzendő jutalomdíj ügyében a székelység legbensőbb érdekeit illeti, s így természetesen a „Nemere” is ezen ügy buzgó apostolának vallja magát. Mi tehát részünkről a „NEMERE” egész tiszta jövedelmét a székely nemzeti történet megírása jutalomdíjára szánjuk, s ezáltal pártolónknak a „Nemere” által közvetlen nyújtott előnyök mellett alkalmat adunk, két hazafias és nemzeti nézetre nézve föltötte lényeges vállalatot — a „Nemere” és a Székely történet megírása ügyét — egyszerre előmozdítani.

Az előbbi szempontokból kiindulva a „Nemeré”-t a hazafiság egyik oltárának tekintjük és minden előfizetést, mint ezen oltárra tett áldozatot lapunkban köszönettel nyilvánítunk.

Mi magunk mindent megteszünk, hogy a hazának és közönségünknek minél több előnyöket nyujtsunk, és lapunk jó hírnevét fentartsuk.

A „Nemere” megtartja független, pártszínezet nélküli irányát. Conservativok leszünk mindenben, mi igaz és üdvös és ellenzékiek minden igazságtalan és káros ellen. Folytatni fogjuk harcunkat a nemzetiségünket és jogainkat sőt saját nemzetünket veszélyeztető szász burokratia ellen, de tartozkodunk a személyeskedéstől. Önálló cikkekben — mint eddig — megvilágítjuk körülményeinket és viszonyainkat; a hazai és külföldi események megfelelő képét adjuk és különös figyelemmel kísérünk minden érdekeinket illető mozzanatot. Gondoskodunk élvezetes tárczacikkekről és érdekes helyi rovatról. Kiváló gondot fordítunk a lap közgazdászati részére. Figyelni fogunk a közlekedési eszközök állapotára, s a vaspálya mozzanataira. Brassai áru-tözsdeünk, mely lapunkat üzletembereknél nélkülözhetlenné teszi, ezután is pontos, hiteles feljegyzéssel hozza a legujabb árakat.

Ajánljuk továbbá lapunkat, mint városunkat és vidékünket érdeklő hirdetésekre nagyon alkalmast. A négyhasábos garmondsor terét 4 kr-jával számítjuk, minden igtatás után efelett 30 kr. kir. bélyegdíj jár. Nagyobb hirdetéseknel kedvezményt engedünk, s nagyon jutányos áron szerződünk egész évi hirdetésekre.

A „Nemere” megjelenik hetenkint kétszer, kedden és pénteken estve nagy ívalakban.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Külföldre „ „ 7 „ „ 3 „ 50 kr.

Hogy azoknak is, kik eddig elmulasztották lapunkat megrendelni, erre kedvező alkalmat nyujtsunk, februárhó 1-jétől kezdve új előfizetést nyitunk a megfelelő feltételek alatt: Februar—Marecius 1 frt. Februar—Julius 2 frt. 50 kr. Februar—September 4 frt. Februar—December 5 frt. 50 kr.

A megrendeléseket kérjük gyorsan (posta utalvány mellett) irodánkba — Brassó, Klastromutca 564. számú Juga-féle ház — intézni.

Legyen ügyünknek olyan sikere, milyent annak fontossága és a mi jó szándékunk és törekvésünk érdemel.

BRASSÓ, 1874 dik év január havában.

HERRMANN ANTAL,

felgymnasiumi tanár; a „Nemere” kiadó tulajdonosa és felelős szerkesztője.

Egy zajzoni bíróválasztás alkotmányos korszakunkban.

Folyó év jan. hó 19-ikén megjelenik Zajzon közönségében a kerületi felügyelő és legelőször is a 3 évi községi számadást vette elő és azt felolvastván minden behatóbb további megvizsgálatás nélkül a képvisellel aláíratta, fennhagyván neki a jogot, hogy ha a számadásban valami nem tetszik, egymással veszekedhetik sőt hajba is kerekedhetik. Ezután mindjárt felhívta a képvisellet a bírói választásra, megnevezvén az általa már megállapított három bírójelöltet. De alig hogy a kerületi felügyelő a bíró jelölteket megnevezte, azok közül egy mindjárt felállott és leköszönt, kérvén a felügyelőt helyébe egy más érdemesebbet kijelölni, de nem nyert meghallgatást. Azután felszólt a képvisellet, kérvén a kerületi felügyelőt, hogy tegyen más bírójelölteket, mert az egyik candidatus a relaxált adópénzek miatt erősen compromittálva

van, a második le is köszönt; a harmadik pedig nem bírja bizalmokat és így a képvisellet nem tud és nem fog bíróvá választani. De mind hasztalan, a kerületi felügyelő komolyan megmaradt feltett szándékánál, azt adván okul: „hogy neki a főbíró ur parancsolta meg, hogy csak ezeket tegye candidátióba és csak ezek közül válasszon is.” Erre az írodában nagy zaj és lárma támadott, mit a „disznóterengettét, megtanítom én a zajzoni embereket” és az elzáratással fenyegetés valahogy még is lecsillapított.

A lárma és zaj megszünte után a kerületi felügyelő kiosztotta a czédulákat és a választáshoz fogott. De a felingerült és megrettent képviselők egy része elszaggatta a kapott czédulát és kiment; a bennmaradottakat pedig számra nézve 14-et a kerületi felügyelő név szerint egyenként maga eleibe szólitván ilyen fenyegetéssel „maga sem akar-e választani? huzom ki a képviseléből és többé tagja nem lesz” rá kényszerítette a választásra. Ez alatt a községbeli gaz-

dák nagy csoportokban összegyűltek az iroda körül az utcán és bent az udvaron, várván a választás eredményét. És a mint a kerületi felügyelő hirdetése után kitudódott, hogy épen az lett bíró, a ki a relaxált adópénzek miatt erősen meg van bélyegezve: az udvarról és az utcáról az egybegyűlt nép azonnal az irodába rohant: „tolvaj sikkasztó” kiáltással, „megette a falut, nem kell nekünk — tartsa meg az inspector magának, le vele, üssük meg,” és olyan pokoli zaj és zavar támadott, a melyet emberi emlékezet óta Zajzonban soha senki nem látott és nem hallott. — Amint értesülve vagyunk, a községbeli gazdák a választás után mindjárt be is mentek Brassóba a főbíró urhoz személyesen és ezen hallatlan bírói választás ellen óvást is tettek. Majd annak idejében a protestatio eredményét is közölni fogjuk.

Közgazdaság.

Mi lesz gyermekeinkből Rikán belől?

(Folytatás.)

Azon nézetedre, „kevés a kaszálóm, kevés marhát tartok“ ki kell mondanom a koldusbotra jutást. A sok szántó arányosított kaszáló nélkül — szegénység. Legbiztosabb jövedelmet hajtó gazdaság az, melyben, ha nincs is éppen annyi kaszáló, mint szántó: de fél annyi van. Ha ezen arány nincs meg természetes kaszálókban — mint hogy sok helyt nincs is — mesterséges kaszálók felállításával kell segíteni a bajon. Ha egy vagy más akadály miatt nem kivihető: akkor ne légy földműves.

Abban bizonyos lehetsz, Pista fiam! ha minden hold szántóóra egy pár nagy marhát, télbe-nyárba istálón bőv eledel és bőv almazással nem tarthatsz: akkor károd lesz a földművelésben.

Ti a helységben azt tartjátok, hogy azon területre, melyet fél vécá őszi gabonával be lehet vetni: elég egy szekér trágya, és így egy holdra 16 szekér. Már Pista fiam! milyen szekeret értesz. Hány mázsát számítasz egy szekérre: nem tudom; de az általad vejetett rovásról tudom, hogy az „omlás“ ba levő 1 köblös földünkre a kalákások 40 szekérral vittek ki. Két gyenge marhájok után, nem igen lehetett több egy szekeren 5 mázsánál, és így a 40 szekeren 200. Jó két erős ökrünkkel ki vihetted volna 20 szekérral ezt a mennyiséget; de akkor s nem 16, hanem 20 szekérral kellett volna a „omlás“ belüli 1 köblös földünkre. Egy holdra tehát 40 szekér.

A ti számításotok szerinti trágya oly kevés, hogy azt gazdának nem kivinni, — de még kimondani sem szabad.

Lássuk már most lehető szántóid számát. Tölem fogsz kapni 2 holdat és három kupára való, Márisal remélés 5 holdat = 7 hold.

Házi állatod mennyi lesz?

Apámtól maradt reám 2 ló és 2 ökör; feleségemmel kaptam 1 tehenet, örököltem tehát összesen 5 darabot. A szaporodás egy részét elrabolta két versen a közös csordából a marhavész. Egy része eladásából fedeztem házi szükségemet. Loptak is el belőle. Mind a mellett ma is van 5 darab marhám. Gyermekeim 5 levén; kapni fogsz 1 darabot, Márisal remélés kapni 4 darabot; lesz tehát marhád összesen 5 darab. Igen de szántó földed van 7 hold. Szerezned kell 9 darab nagy marhát, hogy minden szántóóra jusson 1 pár.

Ha egy néhány pár juhád, sertésed, vagy fiatal marhád lesz: a juhokból 10, sertésekből 6, fiatal marhákból 2 darabot számíthatsz egy nagy marha számára.

Ha ezen segédmarháid számával se tudod úgy elintézni gazdaságodat, hogy egy hold földedre jusson egy pár nagy marha, s azt télbe nyárba bőv takarmány és bőv almazás mellett istálón nem tarthatod: ne gazdaskodjál 7 hold szántóból álló gazdaságodon; hanem jobb módú, több marhával rendelkezhető gazdának ad haszonbérbe, s légy szegődtéses vagy napszámos. Ekkor megélsz. Ekkor lesz

kenyered, fizetésed. Ne zavarjon az, hogy szabad Székely, földbirtokos, marhatulajdonos vagy. Ezen szép címek ma már annyira elkoptak, hogy nem érnek egy üres tarisnyát.

Ha a megemlített marhák számát meg nem tudod szerezeni, télbe nyárba istálón nem tudod tartani: bizonyos lehetsz benne, hogy a szabad székely, földbirtokos, marhatulajdonos gögös címeket egy röviddebbel „élhetetlen székely“ fogod felcserélni.

Hogy „télbe elnyomorgasz marháiddal, tavasszal ha kicsapod a közös csordába, egész nyáron nincs baj velük; nyári őrzésük kevésbe kerül, csendesesen dolgozol velük; kaszálók és vetések szélein kijavítod; kijavítás után eladod, s rozszabbakat vész helyettök“ ezen nézetek mellett édes fiam! Isten tehet csudát gazdaságoddal, de én mind Ezeket csak rozsalhatom.

Télbe ha nyomorog a marha, tavasszal rozsz a szántás. Télbe rozsz tartott marha után, rozsz és kevés a trágya. Hogy a nyári őrzés kevésbe kerül, erre csak azt mondom, hogy csak egyik ellopott csikóm árából is tudtam volna fizetni egy eselődöt egész évig.

Közös csorda tartás mellett soha se volt jövedelmem az állat-tenyésztésből.

Télbe kijavultak költséges tartás mellett. Hogy kaszálók és vetések szélein csavarogva akarod kijavítani, ekkor csak ugyan igaz azon elterjedt hír, hogy a kisebb birtokosok azért ellenzik a tagosítást, mivel akkor marháikkal kaszálók és vetések szélein nem csavaroghatnak, nem próbálhatnak.

Hogy mélyen nem, de még is jól szántasz: ezt nem épen értem. Ekkor már csakugyan többet tud a csirke a tyuknál.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér. *)

Az „Igazmondó“ című lap folyó évi első számában és a „Magyar Polgár“-ban is Málnási álnév aláírással alóliirt személye ellen piszkolódást czélzó levél adatott ki, — a mire nem érzem magam kötelezve felelni; mert a levél első bekezdése utó soraiból életem ellen szövetkezők titkát bíró czimborának látszik lenni a levélíró s így több lenne, mint megalázás szóba is állni vele; de a közvélemény tisztában tartásáért felvilágosítással tartozom a következőkben:

Én minden ilyen álnév alatti irigy boszu álló cikkező ellenségemet aljas régalmazónak nyilvánítok, a míg egész életem folyamából csak egyetlen egy bűnvádi keresetet is ellenem fel tud mutatni törvényes hitelességgel bíróság, vagy csak egyetlen egy keresetet is, a hol mint vádlott kihallgatva lettem volna, még pedig nyilt vezető- és keresztnéve aláírásával, s addig pedig befejezettek tekintek részemről minden irka-firkát.

APOR ALBERT.

*) E rovat alatt megjelont cikkekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Szerk.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

kr. még nem jött be 59 frt. 8 kr. és így e pályadíj-alap e napig 304 frtra 94 kr-ra növekedett csak az én ivemen.

Fogadják hálás köszönetemet mindazok, kik ez ügyet áldozataikkal gyámolítják. Kolozsvártt, január 24-én 2873.

JAKAB ELEK.

(A székely nemzet) története megírása ügyében a székely országgyűlési képviselők szintén buzgón gyűtenek és már is szép összeg van iveikre aláírva.

(Aradmegye és a szászok.) Aradmegye utóbbi közgyűlésén a szászok ismeretes 12. pontja ügyében a kormányhoz oly felirat határozatott intézetni, hogy ama pontokat figyelembe ne vegye, mivel az a jogegyenlőséget támadja meg.

(A kolozsvári nemzeti) színház igazgatóság közelebb pályadíjat fog kitűzni egy népsziműre és egy vigjátékra.

(A kolozsvári színház) választmányának titkára, Sándor József, föl hívja a színészeket, színésznőket, operette és népszimű énekeseket, valamint az operai énekeseket, kardalnokokat, hogy kik ez év okt. havától 1874. apr. végeig az ottani színházhoz öhajtanak szerződni föltételeiket, szerepeik jegyzékét stb. febr. 15 ig a titkári hivattal tudassák.

(A Kiss Ernő)-féle jószágok eddigi gondnoka viszalépvén, új gondnokul Görgey János pesti ügyvéd neveztetett ki. A szóban forgó uradalmak (Ittebe és Sz. György) terjedelme 34,000 kat. hold.

(Az „Egyesült erdélyi“ takarékpénztár“-nak alapszabályai f. hó jan. 18-án 639. szám alatt a földművelés-, ipar- és kereskedelmi magyar királyi miniszterium által a törvényes bemutatási záradékkal elláttattak.

(A „kolozsdobokamegyei“ néptanító egylet) s több az erdélyi részeken működő néptanító-egyletek közlőnyének „az erdélyi neveléstudomány“ 1-ső száma gazdag tartalommal megjelent. — Az erdélyi néptanító-egyletek becses figyelmébe ajánljuk e vállalatot. E közlőny megjelenik augusztus és szeptember kivételével havonként egyszer 1—1¼ ivnyi tartalommal. Előfizetési díj tíz hónapra csak egy forint, a kolozs-dobokamegyei néptanító-egylet rendes tagjai azonban az évi tagdíjon felül csak 50 kr. fizetnek a lap kiadási költségeinek fedezésére.

(A nagyszabeni) kir. törvényszék területéhez tartozó ujegyházi kir. járásbírósnál üresedésbe jött al-bírói állomásra pályázat nyitattott.

(Az egyesített főváros) (Pest, Buda és Ó-Buda) nyolcz millió forintot fizet egyenes adó fejében. Pesten a belvárosi lakberek négy millió forintba ruognak.

(Klapka tábornok) Livornoból teljesen alaptalan hírek nyilvánítják azt, mintha ő akár a török, akár az egyiptomi hadsereg szervezésére meghívást fogadott volna el.

(Teheranból) jelentik, hogy az osztrák-magyar követség január 20-án szerencsésen odaérkezett.

Pályázat.

Nemes Felső-Fejérmegyében keblezett Bikszád községben a községi iskolánál üresedésben lévő rendes tanítói állomásra.

Évi illeték: 300 frton kívül szállás és a szükséges tüzifa.

Pályázni kívánók kellően felszerelt folyamodványokat folyó évi február hó 10-ik napjáig alóliirtoz beküldeni sziveskedjenek.

Az állomás azonnal elfoglalandó. Bikszád, — u. p. S.-Szt.-György — 1873. Január 10.

Szűcs Mihály, iskolaszéki elnök. Sz. 174. 1872. 10 3—3

Árverési hirdetemény.

Alóliirt k. törvényszéki végrehajtó részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Hosszufalu, Csernátfalu, Türkös és Bácsfalu községek közös tulajdonát képező Hosszufaluban a 37 ik tel. k. szám alatt fekvő ugynevezett „Practoriális ház“ szabad tulajdoni eshetőségek és veszély vevőt elárverezése a brassói k. törvényszéknek 1872-ik évi November 30 án 8656. sz. alatt kelt meghagyása folytán elrendeltetett és annak a helyszínén Hosszufaluban leendő meg-

tartására 1873-ik évi február hó 10. napja d. e. 10 órakor határnapul kitűzetik, mely árverésnek következő feltételei állapittattak meg:

I. Kikiáltási ár 8000 frt. o. ért. azon alóli ígértet nem fogadtatik el.

II. Minden árverező köteles az árverés megkezdése előtt 10% ot bánatpénzüll letenni, mely bánatpénz a vevőnek vételárába betudatik, a többieknek pedig azonnal visszaadatik.

III. Tartozik vevő a bíróság leütött vételár felerészét a bánatpénz beszámításával 15 napok alatt, másik felerészét pedig 3 hó alatt, 6% kamatjával együtt az árverező biztos kezéhez lefizetni.

IV. A legtöbbet ígérő vevő az ingatlant az árverés napjától azonnal birtokába veszi, és az időtől annak hasznai és terhei őt illetik.

V. Vevő tartozik az ezen eladásból felmerült költségeket, a közös és közvetlen valamint átruházási illetéket sajátjából fedeznie.

VI. A birtok átadás napjától nevelési eshetőségek és veszély vevőt terhelik.

VII. A birtok átruházási engedély a vevő nevére csak is a feltételek egészben lett teljesítése után adatik meg.

VIII. Ha vevő a feltételek bármelyikét teljesíteni, illetőleg a vételárt lefizetni elmulasztaná, a letett bánatpénz vesztettnek nyilvánittatik és az ingatlan vevő veszélyére és költségére ujabban eladatik.

Brassó, 1872. Deczember 20-án. M. k. törvényszéki végrehajtó Immer Frigyes.

Eladó butorok.

Több garniturok, divánok, kanapék, székek, politirozott és lakirozott chifonérok, fiokos szekrények, kihuzó asztalok, hajtott és több alaku nád-székek, arany rámás tükörök, olaj festmények sath. a legjutányosabb árért megszereshetők.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri

Papp Ferencz, asztalos, kárpitos és nád-szék-gyártó; butorraktára a klastromkapunál. Sz. 321 p. 1873. 12—0

Hirdetemény.

A sepsi-szentgyörgyi kir. törvényszék mint csődbírósnál ezennel közhírré tétetik, miszerint baróthi ruhakereskedő Bágyi Miklós összes bárhol található vagyona fölött, a

csődrendtartás 29-ik § alapján, a csődeljárás megnyitattott, s illetőleg perügyletül ügyvéd Kelemen Lajos, helyettesül ügyvéd Biró Sándor, végre tömeggondnoknak Baróthi Gáspár Antal kineveztettek.

Mi is azon fölhívással tétetik közhírré, hogy mindazon hitelezők, kiket a csőd alá került vagyonhoz bármilyen igények illetnének, azokat legfennebb f. 1873 február 28-án d. u. 5 óráig, alóliirt kir. törvényszéknél, annyival bizonyosabban bejelentésük, minthogy ellenkező esetben, lehető tulajdoni, elsőbbségi vagy zálogjogra nem tekintvén, érdekelt csődtömeg iránt netalán lehetett bármilyen igényeik elenyészetteknek fognak tekintetni, és a csőd fölött lefolytatandó tárgyalás rendén figyelembe nem fognak vétetni.

Egyszersmind az ideiglenes tömeg gondnok megerősítése vagy ujnak választása — ugy a hitelező választmány megválasztása végett — a határidő f. 1873 február 27-én d. e. 9 órakor alóliirt kir. törvényszéknél kitűzetik, mikor is hitelezők a csőd r. 44-ik §. következményei terhe alatt megjelenni idéztetnek.

A s.-szt.-györgyi k. törvényszéknek 1873 január 22-én tartott üléséből.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 22-én.

A névsor felolvasatása után, mit Madarász József indítványára az elnök elrendelt, Nikolicz Sándor két eszmét pendített meg. T. i. miután nagyon sok a miniszteriális hivatalnok, ha a miniszterek a feles számukat elbocsátani nem merik, tehát kerjenek a háztól bizottságot, mely azt maga eszközölje.

Utána Prileszky Tádé szólott, nem 44-re mint a pénzügyi bizottság, hanem 80 millióra tevén az eddigi deficitet, azt is állította P. T., hogy a vasutak mind szükségesek voltak. Helfy figyelmeztette a jobboldalt, hogy programjaikban nem ígértek új kölcsönöket a választóknak. Horánszky Nándor és Feszt Imre után, Horn bajainkat vizsgálva, a többi között rámutat a nagy udvartartási költségre, melyet pedig még emelni szándékoznak. Szerinte továbbá a miniszteriumok száma tulságos és kevesebbre lehetne azt leszállítani. Kautzot is czáfolgatta.

A képviselőház ülése január 23-án.

A tegnapi névsor-olvasásnak csakhamar kettős következménye lön: az egyik, hogy ma jókor érkeztek meg a képviselő urak, a második — egészen váratlan — hogy a reformpárt egyik tagja, b. Podmaniczky Frigyes a képviselők egy részének hanyagságát indokul használta arra, hogy határozati javaslatot adjon be, hogy valamennyi megfosztassék napidijától, a szorgalmas ép úgy, mint a hanyag, a szegény azonképen, mint a gazdag. A napirendre térve Horn Ede folytatta tegnap félben hagyott beszédét, melynek végén ő is pénzügyi programmelőadására híván fel a kormányt, Szilágyi miniszterelnök felállt s hosszabb beszédben védelmezte a kormányt és pártja eddigi politikáját, s egyet-mást a jövőre tartozó szándékairól is elmondott, a bankkérdés iránti felvilágosítást azonban a pénzügyminiszternek tartván fenn. Beszéde végén azt híván, hogy Móricz Pál és Schwarz Gyula minapi beszédeikben ideiglenesen neveztek volt a mostani kormányt, erre nézve megjegyzéseket tön. Móricz Pál, azután Schwarz Gyula emeltek szót.

A képviselőház ülése január 24-én.

A napirend megkezdése előtt Madarász József a Podmaniczky Frigyesével ellenkező határozati javaslatot adott be a képviselők évi díjazása érdekében. Azután folytatván a költségvetési vita, résztvettek abban Várady Gábor a bal, Kemény Gábor a jobboldalról, mire Ghyezy Kálmán kimutatta az egymást felváltó pénzügyminiszterek, valamint a számvevőszék és pénzügyi bizottság számadatai közt létező ellenmondásokat s bírálta általában a kormány pénzügyi politikáját.

A képviselőház ülése január 25-én.

A mai ülés jó nagy részét a kérvényi bizottság jelentése s ebben a dunai malmok ügye vette igénybe. Hosszu vita után a ház azt határozta, hogy e kérdésben,

melyben mintegy hétszáz ezer forintról van szó, nem határozhat, s az illetőket a bíróságok elé utasította.

A költségvetési vitában csak gr. Lónyay Menyhért szolt, körülbelül 2 óráig beszélve a ház figyelme között.

V i d é k.

Kézdi-Vásárhely, januárius hó 25-én 1873.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szives tisztelettel kérem szoritson egy kis helyet becses lapjában ezen soroknak.

A közügyek oltására hozott áldozat megérdemli, hogy a nyilvánosság előtt fel legyen mutatva, mint a művelődés, vallásos hit mértéke, hogy másoknak is követésre méltó például tűnjék fel.

Kézdi-vásárhelyi ref. egyházunk ősi idő óta gyakorolja azon nemes és tiszteletre méltó szokást, hogy újévi adományát kiterjeszti az egyházra és annak személyzetére is. E folyó év első napján a következő kegyes adományok küldettek be hozzám:

1) Az egyház nevére: A nemes szijgyártó czéh 4 frtot, puskamíves, lakatos, pléhes czéh 1 frtot, nemes eszmadia czéh 5 frtot, Csiszár Mihály kereskedő 2 frtot, nemes mészáros czéh 10 frtot, nemes timár czéh 10 frtot.

2) Az iskola-tőke nevelésére: Benkő Dániel szeszgyáros 5 frtot, nemes szijgyártó czéh 2 frtot, Balog Sándor 2 frtot, Szöcs Sámuel 2 frtot, nemes eszmadia czéh egy adományt, melynek évi kamatja 2 frt. 20 kr., Hankó Lászlóné 2 frtot, nemes timár czéh 10 frtot.

3) Az egyházi személyzetnek: puskamíves, lakatos, pléhes nemes czéh a rendes papnak 1 frtot, nemes eszmadia czéh a rendes papnak 2 frtot, segédpapnak 2 frtot, kántornak 1 frtot, Kovács Áron tiszteletbeli főgondnok a rendes papnak 3 frtot, segédpapnak 2 frtot, kántornak 1 frtot, Magori Jáfetné a rendes papnak 1 frtot, Csiszár Mihály kereskedő a rendes papnak 1 frtot, Kovács Károly kereskedő a rendes papnak 1 süveg czukrot, 3 font kávé, 1/4 font theát és 1/2 üveg rumot, nemes mészáros czéh a rendes papnak 5 frtot, a segédpapnak 5 frtot a kántornak 4 frtot.

4) A kisdodovoi épület megnagyobbítására, miután az eddigi épület szűk lett, a 200 at meghaladó ovodabeli gyermekek elfogadására következő adományok folytak be: Hankó László 10 frt, Jancsó Károly kereskedő 5 frt, Szotyori Gábor 2 frt, Szöcs József kereskedő 5 frt, Dávid István kereskedő 5 frt, Szöcs Bálint mészáros 3 frt, Szöcs Ferencz 2 frt, Mátis János 3 frt, Lázár Mihály főispán 20 frt, Benkő Dániel algondnok 10 frt, Benkő Pál 5 frt, Nagy Lázár 10 frt, Nagy Ézékias 5 frt, Kovács Izrael 5 frt, Török Sámuel 5 frt, Fülöp Józsiás 2 frt, Bodó József 2 frt, Tóth Sámuel 5 frt, Szabó Mózes 5 frt, Kovács Ferencz gyógyszerész 5 frt, Longhi Angeló város orvosa 5 frt, Különte László 5 frt, Jancsó István 5 frt, a határbírók fizetésekből 20 frt, melyből bejött 17 frt 9 kr., Szotyori Dániel 5 frt, Nagy Sámuel volt város kapitány 3 frt, Szabó Dániel 3 frt, Baka István 2 frt, Kovács János 2 frt,

Horváth Elek ügyész 5 frt, Balog Sándor 5 frt, Nagy Gábor 5 frt, Varga József 2 frt, Pap András 10 frt, Nagy Dániel polgármester 10 frt, Székely János 5 frt, Kelemen Ambros quardian 5 frt, Szocson János 3 frt, Szilágyi Sámuel 12 frtos adósság levelet, melyből kijött 4 frt, Tinta Gergelyné 1 frt, Klünglein József 1 frt, Bányai Sámuel 1 frt, Dávid István ifj. 2 frt, Jakab Ferencz 5 frt, Pánczél Noé 50kr., Pánczél István 50 kr., Nagy Lajos mészáros 10 frt, Nagy Dánielné Molnár Anna 1 frt, Herman szeszgyártó 1 frt 50 kr., Dobálné 50 kr, Kleindinszt Lajos 1 frt, Tóth Istvánné Kovács Ida 10 frt, Mihály József kereskedő 5 frt, Lipeczki Bodog 5 frt, Tóth László 2 frt, Pop Lajos képviselő 20 frt, Vellenreiter György 10 frt, Deezsi Bálint 5 frt, Jancsó Mózes barotos 3 frt, János Dávid 60 kr., Baló László iskolaigazgató 2 frt, Mihály Ádám 1 frt, Popovics Károly 60 kr., Jakabos Ágoston 1 frt, Szöcs Mihály 1 frt, Darkó József 1 frt, Pongrácz János 1 frt, Adler szeszgyártó 1 frt, Nagy József szeszgyáros 4 frt, Nagy Ferencz szappangyáros 4 frt, Sinkóvics honvédorvos 5 frt, Mayori Sámuel 1 frt, Szöcs Mózes 2 frt, Turóczy László 50 kr., Popovics András 1 frt, Turóczy Mózes 2 frt, Török János 1 frt, Jancsó Lipót 1 frt, Kolonics István 1 frt, Hegyesi Alajos 1 frt, Jancsó Mózes kereskedő 4 frt, Steierlein György 2 frt, Sebök József 1 frt, Nagy Lajos asztalos 1 frt, Szöcs Mózes kereskedő 3 frt, Kovács Áron 2 frt, Bogdán Istvánné 2 frt, Csiszár István 10 kr., Benke Daniel 50 kr., Kovács József 2 frt, Malcher Ferdinánd 1 frt, Gáspárek Ferencz 60 kr., Málnási Kristof 2 frt, Balog János 2 frt, Fejér Bogdán 2 frt, Almási honvédhadnagy 1 frt, Szöcs József kereskedő 1 frt, Jancsó Sámuel 1 frt, Kovács Károly kereskedő 1 frt, Feiel Ede 1 frt, Keresztes István 1 frt, Jancsó Mihály 50 kr., Szöcs Istvánné 40 kr., Paiz Antal 30 kr., Tóth Mihály szeszgyáros 1 frt, Tusa Jánosné egy adósságlevelet, 16 frt 98 kr.-ról, melyből bejött 2 frt 20 kr., Ambros Albert 5 frt, Moringerné 2 frt, Nagy Dénes kökösi 1 frt, Benkő László 2 frt, Biátori gyakorló 5 frt 35 kr., Véber tanár 3 frt, Dinaj József 1 frt, Benkő Dénes eszmadia 2 frt, Különte Mózes 2 frt, Molnár Mihály 1 frt, Kovács István segédpap 2 frt, Szinó József tanító 1 frt, Csiszár Mihály kereskedő 8 frt, Csiszár Imre 2 frt, Kovács István szöcs 5 frt.

Ezenkívül anyagokban és munkában a következők folytak be: Csiszár Mihály 1000 téglá, Török Bálint 35 ezer zsendélyszeg, Szöcs Bálint 2 napi fővényhordás, Szöcs József kereskedő 275 téglát, egy nap fővényhordás és egy nap Kászomból deszkahordás, Tóth József szeszgyáros 1000 téglá, ja minorita-szerzet 2000 téglát, Popovics András hozatott be 300 téglát, Nagy Dénes kökösi 600 téglát, Málnási Kristof 300-at, Hankó László 150-t, Szöcs János kereskedő 350 téglát, Csiszár Mihály kereskedő 150, Bodó Sámuel 264, Bodó Dávid 400, Pap András 40; ezenkívül több rendbeli segítséget tétetett szekerivel, Nagy Sándor mészáros 300 téglát, Deezsi Mihály 300, Strimbei László 200 téglát hozattak be saját költségükön vagy szekereikkel díj nélkül, Drágos László kovács anyagból a vas kapesokat és srofkot ingyen csináltatta, Szabó Samu lakatos a kulcsvasakat és az

TÁRCSA.

A természettudomány mint a közlekedés előmozdítója.

Képek és vázlatok az életből.

Deák Gerőtől.

(Folytatás 5. számunkhoz.)

A jelen kor közlekedési utait következőleg osztályozhatjuk: 1. mezsei ut, 2. a kavicsos ut, 3. a töltött ut és 4. a kövezett utak. Az utak kövezésére nálunk csak is a 14 századon innen akadunk. Némely városokban szokás volt régen az utak két oldalát, mely a gyalogjárók számára van fenntartva, hosszú és széles lapos kővel befedni, melyeken igen könnyen lehetett járni — száraz időben, de esős vagy fagyos időben könnyen elsikamlott rajta az ember. Ilyenre találhatni a Királyhágón innen hazarészben pl. Kolozsvárt. Azonban a sokkal praktikusabb új kor e kőtáblákat a csinos külsejű és czélszerű trottoirral cserélte fel. Brassó járdája bizonyosan első helyen áll az erdélyi városok közt.

Vessünk már most egy futó pillantást azon segéd-eszközökre, melyeket a természettudomány az utépitészet emelésére és tökélyesítésére nyújtott. Egyik része: a physika, az utak egyenes felszínéhez annyira szükséges nivellirozásra tanított meg sat.; másika pedig t. i. a vegytan a lő port adta az emberek kezébe, melylyel sziklákat robbantottak fel; ismét a physika és ennek

leánya: a technika, folyvást jobb és használhatóbb eszközöket hoztak létre. Újabb időben a vegy-, természet- és műtan együtt szolgáltatják az ászfáltot, égetett kőveket, téglákat, gránittáblákat és számtalan más anyagot, melyek az utak kövezésénél elkerülhetlenül szükségesek, valamint végül a gázt is, mely megvilágítja a városok utcáit s biztosabbá teszi a közlekedést.

3. Közlekedés a vizen.

Az ókori népek mythológiája a hajózás feltalálását hol egyik hol másik istennek tulajdonítja, pl. a görög hitregetan szerint Neptun, Bacchus vagy Minerva, Jason vagy Herkules építette az első hajót, míg az egyiptomiak mythológiája szerint a Nilus hullámain először Izis kelt át, midőn az elveszett Ozirist kereste.

Egy másik kedélyes mese pedig arról értesít, hogy a még most is nautilusnak nevezett esiga szolgáltatja az embernek a hajó eszméjét, a mennyiben vékony üres kagylójával a víz felszínén úszva, szétterjesztett uylilás kagylóhéjával — vitorla módjára — a szelet fölfogva, számos karjaival magát előre hajtva és evezve, azon gondolatra juttatá, hogy e csigát egy kivájt üregű fatörzsszel utánozza.

Ha már most a képzelődés helyett az észről kérünk feleletet az iránt, hogy mikép jöhetett az ember a hajókészítésre: a mindennapi életben egy oly jelenetet mutat fel nekünk, melyet a hajózás első kezdetéül teljes valószínűséggel fogadhatunk el. És e jelenetet azon gyermekeknél észlelhetjük, kik oldalakra kötött két nádcsomó segítségével szoktak a mély vízben uszálni.

Még ma is olvashatni egyes utazók irataiból, hogy a délamériai indiánok az Amazon és más nagy folyamokon hasonló módon usznak keresztül, t. i. egyik karuk alá bambustekercset kötnek, másikkal pedig eveznek s így nemesak hogy túljennek a leghatalmasabb vizeken is, de sőt jókora nagyságu podgyaszt is átszállithatnak fejöken.

E jelenséget föltalálhatni még sok természeti állapotban élő népnél, fel még őseinknél vagy minden régi, kezdetleges műveltségű nemzeteknél is!

Később a nádcsomag helyett könnyű fadarabkákat alkalmaztak, majd többet tettek egymás mellé, összekötötték szívós fagyökerekkel és ezeken föltül keresztbe más fákot helyeztek és — az első tutaj készzen volt, az első vízi jármű, melyet rudakkal tovább lehetett hajtani és kormányozni.

Ezen tutajtól a csolnakig egy lépéssel tovább haladt a hajókészítés mestersége. A tutajon lévő tárgyak főleg hullámozó vizeken igen könnyen ki voltak téve a víz ártalmainak. Midőn tehát az emberi ész azon mesterkedett, hogy a tutajon lévő szállítmányát ama bántalmak ellen biztosítsa, azt gondolta, hogy ha a tutaj szelét deszkával békeríti, czélja el lesz érve. Ez viszont egy kivájt fatörzs használására vezetett, melyet egy lúdláb mintájára készített lapáttal könnyen lehetett előre hajtani; erre pedig a vastag fatörzsek mesterséges kivájása következett, pl. tűz s később eszközök által. Ezentul már gyorsított léptekkel haladhatott tovább a hajóépítészet.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

Mi lesz gyermekeinkből Rikán belől?

(Folytatás.)

Azon nézetedre, „kevés a kaszálóm, kevés marhát tartok“ ki kell mondanom a koldusbotra jutást. A sok szántó arányosított kaszáló nélkül — szegénység. Legbiztosabb jövedelmet hajtó gazdaság az, melyben, ha nincs is épen annyi kaszáló, mint szántó: de fél annyi van. Ha ezen arány nincs meg természetes kaszálóknak — mint hogy sok helyt nincs is — mesterséges kaszálók felállításával kell segíteni a bajon. Ha egy vagy más akadály miatt nem kivihető: akkor ne légy földműves.

Abban bizonyos lehetsz, Pista fiam! ha minden hold szántódra egy pár nagy marhát, télbe-nyárba istálón bőv eledel és bőv alamzással nem tarthatsz: akkor károd lesz a földművelésben.

Ti a helységben azt tartjátok, hogy azon területre, melyet fél véka őszi gabonával be lehet vetni: elég egy szekér trágya, és így egy holdra 16 szekér. Már Pista fiam! milyen szekeret értesz. Hány mázsát számítás egy szekérre: nem tudom; de az általd veyetett rovásról tudom, hogy az „omlás“ ba levő 1 köblös földünkre a kalákások 40 szekérral vittek ki. Két gyenge marhájok után, nem igen lehetett több egy szekeren 5 mázsánál, és így a 40 szekeren 200. Jó két erős ökrünkkel ki vihetted volna 20 szekérral ezt a mennyiséget; de akkor s nem 16, hanem 20 szekérral kellett volna a „omlás“ belüli 1 köblös földünkre. Egy holdra tehát 40 szekér.

A ti számításotok szerinti trágya oly kevés, hogy azt gazdának nem kivinni, — de még kimondani sem szabad.

Lássuk már most lehető szántóid számát. Tölem fogsz kapni 2 holdat és három kupára való, Márisal reméllez 5 holdat = 7 hold.

Házi állatod mennyi lesz?

Apántól maradt reám 2 ló és 2 ökör; feleségemmel kaptam 1 tehenet, örököltém tehát összesen 5 darabot. A szaporodás egy részét: elrabolta két versen a közös csordából a marhavész. Egy része eladásából fedeztem házi szükségemet. Loptak is el belőle. Mind a mellett ma is van 5 darab marhám. Gyermekeim 5 levén; kapni fogsz 1 darabot, Márisal remélsz kapni 4 darabot; lesz tehát marhád összesen 5 darab. Igen de szántó földed van 7 hold. Szerezned kell 9 darab nagy marhát, hogy minden szántódra jusson 1 pár.

Ha egy néhány pár juhad, sertésed, vagy fiatal marhád lesz: a juhokból 10, sertésekből 6, fiatal marhákból 2 darabot számíthatsz egy nagy marha számába.

Ha ezen segédmarháid számával se tudod úgy elintézni gazdaságodat, hogy egy hold földedre jusson egy pár nagy marha, s azt télbe nyárba bőv takarmány és bőv alamzás mellett istálón nem tarthatod: ne gazdáskodjál 7 hold szántóból álló gazdaságodon; hanem jobb módu, több marhával rendelkezhető gazdának ad haszonbérbe, s légy szegődtséges vagy napszámos. Ekkor megélsz. Ekkor lesz

kenyered, fizetésed. Ne zavarjon az, hogy szabad Székely, földbirtokos, marhatulajdonos vagy. Ezen szép címek ma már annyira elkoptak, hogy nem érnek egy üres tarisnyát.

Ha a megemlített marhák számát meg nem tudod szerezeni, télbe nyárba istálón nem tudod tartani: bizonyos lehetsz benne, hogy a szabad székely, földbirtokos, marhatulajdonos gögös címeket egy rövidebbel „élhetetlen székely“ fogod felcserélni.

Hogy „télbe elnyomorgasz marháiddal, tavasszal ha kicsapod a közös csordába, egész nyáron nincs baj velők; nyári őrzsök kevésbe kerül, csendesesen dolgozol velők; kaszálók és vetések szélein kijavítod; kijavítás után eladod, s rosszabbakat vész helyettök“ ezen nézetek mellett édes fiam! Isten tehet csudát gazdaságoddal, de én mind-ezeket csak roszalhatom.

Télbe ha nyomorog a marha, tavasszal roszt a szántás. Télbe roszt tartott marha után, roszt és kevés a trágya. Hogy a nyári őrzsök kevésbe kerül, erre csak azt mondom, hogy csak egyik ellopott csikóm árából is tudtam volna fizetni egy eselédet egész évig.

Közös csorda tartás mellett soha se volt jövedelmem az állat-tenyésztésből.

Télbe kijavultak költséges tartás mellett. Hogy kaszálók és vetések szélein csavarogva akarod kijavítani, ekkor csak ugyan igaz azon elterjedt hír, hogy a kisebb birtokosok azért ellenzik a tagosítást, mivel akkor marháikkal kaszálók és vetések szélein nem csavaroghatnak, nem prédálhatnak.

Hogv mélyen nem, de még is jól szántasz: ezt nem épen értem. Ekkor már csakugyan többet tud a csirke a tyuknál.

(Folytatása következik.)

Nyilt-tér. *)

Az „Igazmondó“ című lap folyó évi első számában és a „Magyar Polgár“-ban is Málnási álnév aláírással alólirt személye ellen piszkolódást célzó levél adatott ki, — a mire nem érzem magam kötelezve felelni; mert a levele első bekezdése utó sorából életem ellen szövetségzők titkát bíró czimborának látszik lenni a levélíró s így több lenne, mint megalázás szóba is állni vele; de a közvélemény tisztában tartásáért felvilágosítással tartozom a következőkben:

Én minden ilyen álnév alatti irigy boszu álló cikkek ellenségemet aljas régalmazónak nyilvánítok, a mig egész életem folyamából csak egyetlen egy bűnvádi keresetet is ellenem fel tud mutatni törvényes hitelességgel bírólagnak, vagy csak egyetlen egy keresetet is, a hol mint vádlott kihallgatva lettem volna, még pedig nyilt vezető- és keresztneve aláírásával, s addig pedig befejezettek tekintek részemről minden irka-firkát.

APOR ALBERT.

*) E rovat alatt megjelont cikkekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Szerk.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

kr. még nem jött be 59 frt. 8 kr. és így e pályadíjalap e napig 304 frtra 94 kr-ra növekedett csak az én ivemen.

Fogadják hálás köszönetemet mindazok, kik ez ügyet áldozataikkal gyámolítják. Kolozsvártt, január 24-én 2873.

JAKAB ELEK.

(A székely nemzet) története megírása ügyében a székely országgyűlési képviselők szintén buzgón gyűjtenek és már is szép összeg van iverre aláírva.

(Aradmegye és a szászok.) Aradmegye utóbbi közgyűlésén a szászok ismeretes 12. pontja ügyében a kormányhoz oly felirat határozottatott intézteni, hogy ama pontokat figyelembe ne vegye, mivel az a jogegyenlőséget támadja meg.

(A kolozsvári nemzeti) színház igazgatóság közelebb pályadíjat fog kitzúzni egy népsziműre és egy vigjátékra.

(A kolozsvári színház) választmányának titkára, Sándor József, fölhívja a színészeket, színésznőket, operette és népszimű énekeseket, valamint az operai énekeseket, kardalnokokat, hogy kik ez év okt. havától 1874. apr. végeig az ottani színházhoz óhajtanak szerződni föltételeiket, szerepeik jegyzékét stb. febr. 15 ig a titkári hivatalal tudassák.

(A Kiss Ernő)-féle jószágok eddigi gondnoka viszsza lépven, új gondnokul Görgey János pesti ügyvéd neveztetett ki. A szóban forgó uradalmak (Ittebe és Sz. György) terjedelme 34,000 kat. hold.

(Az „Egyesült erdélyi“) takarékpénztár“-nak alapszabályai f. hó jan. 18-án 639. szám alatt a földművelés-, ipar- és kereskedelmi magyar királyi miniszterium által a törvényes bemutatási záradékkal elláttattak.

(A „kolozsdobokamegyei“) néptanítók egylete“ s több az erdélyi részekben működő néptanító-egyletek közlönyének „az erdélyi nevelésügyi értesítőnek“ 1-ső száma gazdag tartalommal megjelent. — Az erdélyi néptanító-egyletek becses figyelmébe ajánljuk e vállalatot. E közlöny megjelenik augusztus és szeptember kivételével havonként egyszer 1—1¼ ivnyi tartalommal. Előfizetési díj tíz hónapra csak egy forint, a kolozs-dobokamegyei néptanító-egylet rendes tagjai azonban az évi tagdíjon felül csak 50 kr. fizetnek a lap kiadási költségeinek fedezésére.

(A nagyszabeni) kir. törvényszék területéhez tartozó ujejházi kir. járásbírósnágnál üresedésbe jött al-birói állomásra pályázat nyitattott.

(Az egyesített főváros) (Pest, Buda és Ó-Buda) nyolcz millió forintot fizet egyenes adó tejében. Pesten a belvárosi lakberek négy millió forintra rugnak.

(Klapka tábornok) Livornóból teljesen alaptalan hirnek nyilvánítja azt, mintha ő akár a török, akár az egyiptomi hadsereg szervezésére meghívást fogadott volna el.

(Teheranból) jelentik, hogy az osztrák-magyar követség január 20-án szerencsésen odaérkezett.

Pályázat.

Nemes Felső-Fejérmegyében keblezett Bikszád községben a községi iskolánál üresedésben lévő rendes tanítói állomásra.

Évi illeték: 300 frton kívül szállás és a szükséges tüzfia.

Pályázni kívánók kellően felszerelt folyamodványokat folyó évi február hó 10-ik napjáig alólirhoz beküldeni sziveskedjenek.

Az állomás azonnal elfoglalandó. Bikszád, — u. p. S.-Szt.-György — 1873. Január 10.

Szücs Mihály,
iskolaszéki elnök.

11 3—3
Sz. 174. 1872.

10 3—3

Árverési hirdetemény.

Alólirt k. törvényszéki végrehajtó részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Hosszufalu, Csernátfalu, Türkös és Bácsfalu községek közös tulajdonát képező Hosszufaluban a 37 ik tel. k. szám alatt fekvő ugynevezett „Practoriális ház“ szabad elárverezése a brassói k. törvényszéknek 1872-ik évi November 30 án 8656. sz. alatt kelt meghagyása folytán elrendeltetett és annak a helyszínen Hosszufaluban leendő meg-

tartására 1873-ik évi február hó 10. napja d. e. 10 órakor határnapul kitűzetik, mely árverésnek következő feltételei állapittattak meg:

I. Kikiáltási ár 8000 frt. o. ért. azon alóli ígélet nem fogadtatik el.

II. Minden árverező köteles az árverés megkezdése előtt 10% ot bánatpénzül letenni, mely bánatpénz a vevőnek vételárába betudatik, a többieknek pedig azonnal visszaadatik.

III. Tartozik vevő a bírólagnak leütött vételár felerészét a bánatpénz beszámításával 15 napok alatt, másik felerészét pedig 3 hó alatt, 6% kamatjával együtt az árverező biztos kezéhez lefizetni.

IV. A legtöbbet ígélet vevő az ingatlant az árverés napjától azonnal birtokába veszi, és az időtől annak hasznai és terhei őt illetik.

V. Vevő tartozik az ezen eladásból felmerült költségeket, a közös és közvetlen valamint átruházási illetéket sajátjából fedeznie.

VI. A birtok átadás napjától nevaláni eshetőségek és veszély vevőt terhelik.

VII. A birtok átruházási engedély a vevő nevére csak is a feltételek egészben lett teljesítése után adatik meg.

VIII. Ha vevő a feltételek bár melyikét teljesíteni, illetőleg a vételárt lefizetni elmulasztaná, a letett bánatpénz vesztettnek nyilvánittatik és ségére ujabban eladatik.

Brassó, 1872. Deczember 20-án.

M. k. törvényszéki végrehajtó
Immer Frigyes.

Eladó butorok.

Több garniturok, divánok, kanapék, székek, politirozott és lakirozott chifonérok, fiokos szekrények, kihuzó asztalok, hajtott és több alaku nádszékek, arany rámás tükörök, olajfestmények satb. a legjutányosabb árért megszerezhetők.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kéri

Papp Ferencz,

asztalos, kárpitos és nádszék-gyártó; butorraktára 2 8—10 a klastromkapunál.

Sz. 321 p. 1873.

12—0

Hirdetemény.

A sepsi-szentgyörgyi kir. törvényszék mint csődbírósnág által ezennel közhírré tétetik, miszerint baróthi ruhakereskedő Bágyi Miklós összes bárhol található vagyona fölött, a

csődrendtartás 29-ik § alapján, a csődeljárás megnyitattott, s illetőleg perügyelőül ügyvéd Kelemen Lajos, helyettesül ügyvéd Bíró Sándor, végre tömeggondnoknak Barothi Gáspár Antal kineveztettek.

Mi is azon fölhívással tétetik közhírré, hogy mindazon hitelezők, kiket a csőd alá került vagyonhoz bármi nemü igények illetnének, azokat legfennebb f. 1873 február 28-án d. u. 5 óráig, alólirt kir. törvényszéknél, annyival bizonyosabban bejelentsek, minthogy ellenkező esetben, lehető tulajdoni, elsőbbségi vagy zálogjogra nem tekintvén, érdekelt csődtömeg iránt netalán lehetett bárminemü igények elenyészetteknek fognak tekintetni, és a csőd fölött lefolytatandó tárgyalás rendén figyelembe nem fognak vétetni.

Egyszersmind az ideiglenes tömeg gondnok megerősítése vagy ujnak választása — ugy a hitelező választmány megválasztása végett — a határidő f. 1873 február 27-én d. e. 9 órakor alólirt kir. törvényszéknél kitűzetik, mikor is hitelezők a csőd r. 44-ik §. következményei terhe alatt megjelenni idéztettek.

A s.-sz.-györgyi k. törvényszéknek 1873 január 22-én tartott üléséből.

ablakramákat összekötő srófokat adott anyagból díj nélkül készíttette, Bene József egy ablakot díjnélkül üvegeztet, Csiszár Dávid egy fél ablakot üvegeztet, Páldiák Sámuel és Bokor András egy-egy ablakramát ajándékoztak, Jancsó Mózes szöcs Kászonból egy szekér deszkát hoztatott le díj nélkül, Turóczy Sándor 50 zsendélyt adott.

Az előlirt kegyes adományok magukban hordják a legjobb jutalmat, s nem szorultak dícséretre, mindazon által az egyház, vallásos élet és a nevelés szent ügyének nevében e kegyes adományokért hálás köszönetet nyilvánítani legkedvesebb kötelemnek ismerem, adjon a gondviselés minden egyháznak ilyen nemes szívű buzgó híveket, úgy nem fog sülyedni egyház és nevelés!!!

SZÉKELY JANOS,
ref. pap.

Baróth 1873 január 23-án.

T. szerkesztő ur!

Vidékünk és szerény kis városunk ismét szép jelét adá annak, hogy a jó és szép iránt érző, fogékony kebellet bír; szép jelét adá annak, hogy nem csak lelkesülni tud, hanem lelkesültségének tettekben is képes kifejezést adni, képes ott, a hol kell áldozatot is hozni. Áldozatkésztségét bebizonyítja közelebb a baróthi gazdasági szakosztályljal megtöltött állami felső népiskola jó tanuló jutalmazása czéljából rendezett tánczestélyyel. Az estélyt kivilágos-kiviradtig a megjelent csinos kis társaság igen kedélyesen tölté el; jó kedv és vig kedély egész éjszakán át nem hagyá el sem az egyeseket, sem a társaságot, úgy, hogy ezeket illetőleg teljesen sikerültnek mondhatjuk a tánczestélyt.

De más oldalról is csak meglegedésünket nyilváníthatjuk, mert a tánczestély 29 frt. és 62 kr. tiszta jövedelmet hozott; az estélyt követő napokon bejött még mai napig 3 darab arany és 7 frt. s így tehát a jó tanuló gyermekek jutalmazására 36 frt. 62 kr. és 3 darab arany áll rendelkezésünkre, mely majd a júliusban tartandó vizsga alkalmával az ugyancsak ez estély alatt kisorsolás útján bejött 28 darab könyvvel együtt fog a jomagaviseletű és szorgalmas gyermekek között nyilvánosan és ünnepélyesen kiosztatni.

Az estélyre nem jeleutak meg, de a szent czélra adakoztak: Zathureczky Lászlóné urasszony 1 frt., Bartha János 2 arany, Kelemen Lajos ügyvéd 1 arany, Jeddi Péter 5 frt., a baróthi előljáróság 5 frt. (mennyiben a tánczteremért járó 5 frt. díjt elengedni sziveskedett), Debiczky Mihály gyógyszerész 3 frt., Daniel Gábor főtiszt 2 frt., Hochol János éjltész 2 frt., Vajna Sándor ref. tanár 2 frt., br. Rauber Nándor 1 frt., br. Rauber István 1 frt., br. Rauber László 1 frt., br. Rauber Otto 1 frt., bardóczy Bartha Károly 1 frt., Bartha Sándor 1 frt., Dánér István 1 frt., Türkösi Ferenc 1 frt., Incze Ferenc 1 frt., Balog György 1 frt., Bartok Albert 1 frt.; felül fizetett Zathureczki Gábor 1 frt. 50 krt. Fogadják a tisztelt adakozók szives köszönetünket az intézet és a növendékek nevében.

Végül nem mulaszthatjuk el, őszinte köszönetünket nyilvánítani egyfelől nagy-baconi ref. tanító Barabás Elek urnak, ki nem csak megjelent az estélyen, hanem a kisorsolás útján bejött könyveknek is eszközölje volt; másfelől a tánczestélyt rendező urnaknak is szives fáradóságukért.

Ezen tánczestély eredményét annyival inkább szükségesnek tartottuk nyilvánosan is bemutatni, mivel némely jóakaróink azt hívék és beszélék, hogy ez estélylyel az intézetet áruba bocsáttottuk, mely alap és értelem nélküli vádat határozottan visszautasítjuk.

BEDŐ JÓZSEF,
az intézet igazgatója.

A királyföldi románok ellenrepraesentációja.

Nmltsgu. m. k. összminiszterium!

Mult év június hó 4-én szászajku férfiak Medgyesen programot állapítottak meg, melynek czélja: a specíficus szászszágnak az államban és különösen a Királyföldön kiváltságolt különállást biztosítani, e területnek pedig tulnyomólag nem szász hitű és ajku lakosságát a jogegyenlőség elve kigunyolásával ezentul is a törvényhatósági és községi életben megrövidíteni és politikailag elnyomni.

A megválasztott szász ajku képviselők arra kellett hogy kötelezzék magukat, miszerént e program értelmében az országgyűlésen a Királyföld számára külön, még pedig olytorma törvényhatósági törvényt fognak

követelni, hogy a királyföldi tizenegy törvényhatóság specíficus szász egyoldalulag felekezeti szükség szerint hol tizenegy fejű, hol megint egyetemi czim alatt egyfejű valami legyen, a falusi községek, mint eddigelő, úgy ezentul is a városokkal együtt egy törvényhatóságot képezzenek, a köztörvényhatósági tisztviselők választása pedig a köztörvényben meghatározott módozattól eltérőleg történjék.

Egyidejűleg ezen említett program érdekeben, mely a királyföldi kerületek politikai kikerekítése dolgában a szász egyetemet a parlament mellé, sőt föléje állítja, a szászok között formaserü plebiscitumot rendeztek és mindenkit, a hol csak lehetett nagyobbára szász papok pressiója alatt, annak aláírására kényszerítették a végre, hogy azután e szörnyeteg csinálmányt a királyföldi összes lakosság akarátának mondassák.

Azóta a szász egyetem is m. év december 16-án tartott ülésében a Medgyesen megállapított, de a modern állameszmét szintugy, mint a haladás szellemét arczul ütő elvek értelmében szerkesztett és a belügyminiszter urhoz intézett föliratot elfogadván, utólag annak kinyomatását és a hazai törvényhatóságokhoz meg az országos képviselőkhez elküldetését oly czélból határozta el, hogy ezeket az emberi és honpolgári jogok ellen intézett merénylete pártolásának megnyerje.

Az összes hazai sajtó, még pedig pártállás különbsége nélkül, e megvetésre méltó törekvést immár egy akarattal és lélekkel kárhoztatta ugyan, mindazonáltal, nehogy a történelmi igazság meghamisításáról régtől fogta ismeretes szász ármánykodók hallgatásunkat valamiképen egy értékesíthessék, mintha mi ezen szabadsággelynyomó, a modern államélet fogalmaival kiáltóan ellenkező és ennél fogva botránkozató üzelmekkel egyetérténénk, legmélyebb tisztelettel alólírottak ezennel ünnepélyesen kijelentjük, hogy mi sem kivételes törvényhatósági törvényt, sem külön községi törvényt nem kívánunk, sőt ellenkezőleg mi a többi országgrszekben már érvényes törvényhatósági és községi törvénynek a Királyföldre leendő kiterjesztését kérjük.

Ha e törvények valamelyike hiányos, mit magunk is elismerünk, úgy e hiányok megszüntetését a törvényhozó testület bölcs belátására bizzuk.

Kénytelenek vagyunk a legkomolyabban tiltakozni azon fölfuvalkodott követelés ellen, hogy a királyföldi egyes székek és vidékek területi kikerekítése kérdése eldöntése az ugynevezett szász nemzeti egyetem illetékességi körébe tartozzék.

A czélszerű területbeosztás tisztán a törvényhozás, de nem holmi szász conventiculum hatáskörébe tartozik.

Hiszzen a szász ajku lakosság legkiválóbb emberei még az 186³/₄ évi nagyszebeni tartománygyűléssel szemben sem követeltek ilyes jogot holmi szász conventiculum részére.

Mert midőn említett tartománygyűlés az Erdély politikai beosztásában szükséges változtatásokról szóló javaslatot a kebléből kiküldött nagy bizottsághoz véleményes jelentéstétel végett utasítá és ezen bizottság a közigazgatás és igazságszolgáltatás könnyebítése czéljából 12 köztörvényhatóságot és ezek között a nagyszebenit, mint „Sachsenland“-ot indítványozá, akkor az e bizottságban kisebbségben maradt szászajku tagok, még pedig: Bedeus József báró, (akkor es. k. urbéri törvényszéki tanácsos, jelenleg a nagyszebeni városi képviselő-testület szónoka) Binder Mihály (akkor es. k. főtörvényszéki tanácsos és a Schmerling-féle birodalmi tanács tagja, jelenleg kir. táblai rendes bíró Marosvársárhelyt), Budacker Gottlieb (akkor és jelenleg is szászlekenzei szász pap), Filtseh József (es. k. hivatalnok), Gull József (akkor a Schmerling-Reichsrathban követ, jelenleg segesvári képviselő az országgyűlésen), Haupt Frigyes (akkor erdélyi főkörmányszéki tanácsos, jelenleg nyugalmazott m. k. osztálytanácsos), Schuller Mihály (akkor és jelenleg is segesvári szász pap), dr. Trauschenfels Jenő (akkor követ Schmerling tanácsában, jelenleg a brassói városi képviselőtestület tollvivője) s végre dr. Teutch György Dániel, mint a szász ajku kisebbség előadója (akkor szentgotthai szász pap és a Schmerling birodalmi tanácsában, jelenleg a szászajkuak superintendense) — mondjuk: akkor épen ezen szászajku vezérférfiak voltak azok a kik az említett nagy bizottság javaslata ellen kisebbségi véleményyt, 1864. év október hó 8-dikáról kelteztet, terjesztettek be, melyben ők a területbeosztási jogot még egy árva szóval sem követelték a szász egyetem részére, melylyel továbbá az ellen sem tiltakoztak, hogy a nagy bizottság javaslata alapján nem csak Talmács és Szelistye fiókszékei sőt még Felső- és Alsó-Fejér, Küküllő, Torda, Doboka és Kolozsmegyék számos része a Királyföldhöz (akkor Sachsenland) lettek volna csatolandók; hanem igenis óvást jelentettek be az ellen, hogy

a nagy bizottság miért nem javasolta Nagy-Ida, Pászmos, Vajola, Szász-Péntek, Fekete, Batos, Hidvég, Széplak, Oláh-ujfalu, Dedrad községeket és Szász-Régen városát is a Királyföldbe keblzetetni.

(Vége következik.)

Külföld.

Egy kérvényben a cseh declaransok az eddigi politikai irány megváltoztatását kérelmezik, mert ez irány „a birodalom vesztére és megsemmisítésére visz“ Ő felsége a küldöttséget nem hajlandó elfogadni.

A lengyelek elhatározták: elvileg — kilépni az osztrák reichsrathból. A kilépés időpontját és módját a lengyel club, mely a kilépési indítványt foglalkozott — még nem állapította meg.

A bukaresti kamara egyhangulag beleegyezett hogy Napoleon özvegyéhez részvétirat intéztessék.

A porosz képviselőházban egy 50,600 aláírással ellátott kérvény került a napokban tárgyalásra, mely a lengyel nyelvnek a némettel való egyenjogosítását kérelmezte. — Lyskowsky képviselő panaszos hangon emelt szót a mostani kormányrendszer ellen, mely annyira sérti a nemzeti jogegyenlőséget s a kérvénynek, annak érdem szerinti elintézését kérte; — de a porosz képviselőház úgy intézte el a kérvényt, hogy egyszerűen napirendre tért.

A „Nordd. Ztg.“ ismételten kifejezi azon óháját, hogy az egész Gramont-affaire-t feledjék el, az — ugymond — mi Németországot és Ausztriát egymáshoz kapcsolja, nem alkalmi barátság, hanem életföltétel, mert egymásra vannak utalva; elismeri ezt a kormány, a suverainek ép úgy, mint át van ennek tudatától hatva a nép.

Oroszországot a kivai expedíció nagyban foglalkoztatja s a megkezdendő nagyobszerű hóditás czéljából roppant készülődésekhez fogtak. E mellett azonban nagyon ügyelnek, hogy Angliával a viszály elkerültesék. Illetékes körökben hinni vélik, hogy ez sikerülni fog.

A francia kormány a hadisarcz negyedik milliárdját készüln lefizetni. Az első kétszáz millió még e hó végeig le lesz fizetve, a többi nyolczszáz millió szintén a pénztárban hever, de mivel a szerződések szerint francia bankjegyekben a fizetéseket eszközölni nem lehet, még hosszabb ideig fog tartani, míg a pénz a fizetési eszközül megállapított pénzekké és váltókká átcserelethetetik. E művelet május előtt alig lesz befejezhető s így a negyedik milliárd a legjobb esetben május hó végén fog lefizettetni.

A Bonaparte-család tanácskozmányáról, mely a volt császár temetése után Chislehurstban tartatott, a „Daily Tel.“ több részletet közöl. E szerint a párt és a megholt fia vezetését Eugenia és Napoleon herczeg veszik át. Sem proclamatió, sem manifestum nem fog kibocsáttatni. Az elhunyt volt császár politikáját az özvegy és Napoleon herczeg követni és követeteni fogják. A fiu nem veszi fel a IV. Napoleon nevet, hanem csak hívei fogják szívökben hordani. Ő magát egyszerűen Napoleon Lajos herczegnek fogja nevezni, mint atyja tett, mielőtt 8 millió szavazattal Franciaország császári trónjára emeltetett. Magán életben, valamint a külföldön „Pierrefond gróf“ nevet fog viselni, (mely név alatt lépett a woolwichi katonai akadémiába is.)

A perzsa követ teljesen alaptalannak mondja azon elterjedt hírt, mintha Perzsia az Atrekvolgyet egy titkos szerződésben Oroszországnak adta volna.

Peruból érkezett hírek szerint Perdo elnök ellen merénylet követtetett el, mely azonban nem sikerült.

V e g y e s.

(A székely nemzet) története pályadíj-alapjára az első közlemény óta (január 14.) következő buzgó honfiak voltak szivesek gyűjtő-ivemen aláírni: Ürmösi Sámuel 2 ar. „Kolozsvári Közlöny“ szerkesztősége 2 ar. Helfy Adolf 1 ar. Kriza János 1 ar. Züllich István 1 ar. Dr. Csiki Victor 1 ar. Dr. Óváry Kelemen 1 ar. Dr. Korbuly Imre 1 ar. Ladányi Gedeon 5 frt. Dr. Jenei Victor 1 ar. Dr. Plósz Sándor 1 ar. Gámán Zsigmond 1 rubel (bürzei értéke 1 frt. 62 kr.) Korbuly Bogdán 1 ar. Dr. Kolozsvári Sándor 2 frt. Móricz István 2 frt. Duha Imre 1 frt. Gyarmathy Miklós 1 frt. Dr. Brandt Józset 5 frt. Török Aurél 1 frt. Gamauf Vilmos 1 frt. Páll Sándor 5 frt. Várady Móricz 2 frt. Wolff János 2 frt. Holló Kázmér 1 frt. A valósággal bejött összeget (az aranyakat most is 5 frt. 18 krba számítva) ötvennégy forintot hatvan krt. a pályadíj-alap könyvével betettem a helybeli takarékpénztárba; és így a közelebbi betétellel együtt van betéve: 145 forint 86